

Emlékezetpolitika patikamérlegen

2015 augusztus 21. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

A „Japan rises again” (Japán újra emelkedik) jelmondat, melyet különböző képi motívumokkal ellátva a szigetországban számos helyen láthat az ember, az Abe-kormány tudatos politikai szándékát jelzi: {...}

{...} a nemzeti öntudat megerősítése fontos része a sikeres, immáron kétharmados parlamenti többséget felmutatni képes konzervatív kormány stratégiájának.

Amikor 2013-ban a miniszterelnök meglátogatta a Tokió szívében lévő Jaszukuni-szentélyt, a különböző háborúkban elesett japán harcosok emlékművét, az eseményből nagy nemzetközi botrány lett.

Tény, hogy a szentélyhez tartozó múzeumban a – finoman szólva - nem éppen csak védekezésre használt fegyverek mellett a kamikazék személyes történetei, családi fényképei és elszántságukról tanúskodó hitvallásai láttán-olvasván, nem az az érzése támad a látogatónak, hogy itt egy háborúban vesztes, módszereit tekintve gyakran rendkívül brutális katonai hatalom emlékeivel szembesül. A térségben, Koreában és Kínában, de természetesen az Egyesült Államokban is, éppen ezért árgus szemekkel figyelik, hogy hogyan is alakul az emlékezetpolitika, milyen ideológiai támasztékkal tölti be a politikai teret az Abe-kormány.

A II. világháború végének, Japán kapitulációjának 70. évfordulója alkalmából, Shinzo Abe miniszterelnök augusztus 15-én igen tanulságos, széles körben nagy nyilvánosságot kapott beszédet mondott, s a patikamérlegen kimért szavak nyomán azóta is élénk vita folyik arról, hogy most végül is kinek, kiknek az elvárásait akarta figyelembe venni, milyen bel- és külpolitikai kívánalma mentén született a szöveg. Elvárások természetesen akadtak b?ven a fent nevezett országoktól, de persze a hazai politikai közönség részér?l is, ami – mint azt a legutóbbi választási siker mutatja – igencsak vev? olyan kitételekre is, amik a nemzetközi közegben nem igazán szalonképesek. Ez az alaphelyzet ugyebár nálunk sem ismeretlen.

Baloldali elemz?k általában revizionistának nevezik Abe-t, ami persze e leegyszer?sít? megfogalmazásban badarság. A beszéd?l szóló cikkek nyelvtani elemzésekkel sietnek bizonyítani, hogy a passzív szerkezetek használata által voltaképp a felel?sség elkenése folyik, egyes kifejezések alkalmazásának vagy épp elkerülésének kritikája pedig a nálunk is jól ismert szómágia jegyében igyekszik betolni a miniszterelnököt a már veszélyesen jobboldali, nacionalista sarokba. Kritika tárgyát képezi például, hogy Abe nem használta a „háborús agresszor” kifejezést, hanem csak annyit mondott: „soha többé nem alkalmazhatunk háborús agressziót a konfliktusok megoldásában”. Egy másik kifogásolt szövegrész az volt, melyben Abe nem kért újra bocsánatot, hanem „csak” annyit mondott, hogy a bocsánatkérés korábban megtörtént, s a jelenlegi kormány ehhez tartja magát. Ugyanakkor határozottan kijelentette, hogy a fiatal generációknak már nem kellene a múlt eseményei miatt hamut szórnia a fejére.

A Japánon belüli elvárások különbözőségét jelzi, hogy, bár Abe maga nem, de kormányának három tagja számos parlamenti képvisel?vel együtt meglátogatta a Jaszukuni szentélyt, amely – igaz, ami igaz – 14 háborús b?nös emlékét is ?rzi. Az emlékez?k közül Japán háborús lépéseit többen nem agresszióknak, hanem a megtámadott országoknak a nyugati kolonializmus igája alól való felszabadításának tekintik. Ugyanakkor a Komeito párt mint

koalíciós partner követelte az „agresszió” és „bocsánat” szavak elhangzását – s lám, meg is kapta. A 81 éves császár is megszólalt az évforduló kapcsán, beszéde „mély megbánásról” szólt, amit elemzők a miniszterelnök rátartibb vonalának címzett burkolt kritikaként is értelmeztek.

Az Abe-kormány minél jobb viszonyra törekszik Kínával és Dél-Koreával, mivel legnagyobb kereskedelmi partnere Kína, a nagy katonai-hatalmi játszmában pedig – az USA bátorításával – Dél-Korea szövetségére számít a Kína és főleg Észak-Korea ellenében megfogalmazott célok megvalósításában.

A szavak patikamérlege a visszhangok alapján elég jól működött, hiszen az Egyesült Államok üdvözölte a beszédet, Dél-Korea és Kína pedig csak mérsékelt kritikát fogalmazott meg. Ám ami a lényeg – s ez a tapasztalat sem csak a Fekete Nap országából ismerős – a korábban az atomenergia további alkalmazása és a tervezetthez képest kétszer annyiba kerülő olimpiai stadion miatt csökkent kormányzati népszerűség a beszéd elhangzását követően a közvélemény-kutatási adatok szerint öt százalékkal nőtt.

Az a kormányzati kezdeményezés pedig, ami az úgynevezett Pacifizmus-cikkelyt mint a Japán II. Világháborús veresége miatti megaláztatás eszközét ki akarja iktatni az alkotmányból, folytatódhat tovább.

Próhla Gergely

helyettes államtitkár, EMMI

www.hirado.hu - Messzelátó-Blog

Tisztelt olvasók! Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkkal" a **Flag Polgári Magazin** facebook oldalát, a következő címen: <https://www.facebook.com/flagmagazin>

- Minden "lajk számít, segíti a magazin működését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Tisztelt olvasók!

Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** facebook oldalát, a következ? címen: <https://www.facebook.com/flagmagazin>

- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

[Tweet](#)

Ajánló